SALPAUSSELÄN SYYTTÄJÄNVIRASTO 9.4.2018 Dnro:tta
Kouvolan päätoimipaikka

Lakivaliokunta

Asia: Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Syyttäjälaitoksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Salpausselän syyttäjänvirasto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Syyttäjälaitoslaista

Lakiehdotuksen 4 §:n 3) kohdan mukaan valtakunnansyyttäjän toimiston tehtävänä on valtakunnansyyttäjän johdolla valvoa syyttäjien toiminnan laillisuutta ja yhdenmukaisuutta. Kansalaisten oikeusturvan ja oikeudenkäytön kannalta keskeistä on, että syyttäjien lainkäyttö on yhdenmukaista. Se millä tavoin toiminta on paikallistasolla järjestetty, voi vaihdella riippuen paikallisista olosuhteista ja jää syyttäjäalueen operatiivisen johtamisen ratkaistavaksi. Sen vuoksi kohta tulee täydentää siten, että valvonta koskee lainkäytön yhdenmukaisuutta.

Lakiehdotuksen 5 §:n mukaan rikosasioiden jaossa voidaan poiketa aluejaosta. Pykälässä ei kuitenkaan mainita millä menettelyllä ja kenen päätöksellä poikkeaminen tapahtuu. Syyttäjien riippumattoman lainkäytön kannalta on olennaista, että poikkeaminen on säädetty täsmällisesti ja sen voi tehdä vain valtakunnansyyttäjä

Lakiehdotuksen mukaan luovutaan nykyisestä kihlakunnansyyttäjän virkanimikkeestä ja nimike muutetaan aluesyyttäjäksi. Kihlakunnansyyttäjä-nimike otettiin käyttöön paikallishallintouudistuksen yhteydessä, jolloin poliisin, syyttäjän ja ulosoton tehtävät erotettiin omille viranomaistahoille. Tuolloin otettiin käyttöön kihlakunnansyyttäjä- ja kihlakunnanvouti-virkanimikkeet, vaikka tuolloin ei enää ollut hallinnollisia kihlakunta-alueita. Kihlakunnansyyttäjä-virkanimike on vakiintunut, samoin kuin kihlakunnanvoutikin. Ulosottolaitoksen uudistushankkeessa ei liene tarkoitus luopua kihlakunnanvouti-nimikkeestä. Vaikka syyttäjien hallintoalue on syyttäjäalue, niin tosiasialliset toimipaikat ja niiden perusteella lähtökohtaisesti määräytyvä syyttäjän juttujakoalue noudattaa maakunnittain olevia käräjäoikeuksien tuomiopiirejä eikä syyttäjäalueita. Siten aluesyyttäjää kuvaavampi nimike olisi

Osoite
Vuorikatu 1
45100 Kouvola

Puhelin
029 562 4000

Sähköposti
salpausselka.sy@oikeus.fi

maakuntasyyttäjä. Kihlakunnansyyttäjä-virkanimike on vakiintunut ja nimikkeenäkin herättää uskottavamman mielikuvan lainkäytöstä kuin aluesyyttäjä

Ehdotuksen 21 §:n mukaan siirto edellyttää sekä siirtävän että vastaanottavan syyttäjän esimiehen suostumusta. Esityksestä ei ilmene tarkoitetaan tällä syyttäjän lähiesimiestä, apulaispäällikköä vai syyttäjäalueen päällikköä.

Ehdotuksen siirtymäsäännöksiä koskevassa 34 §:ssä ei ainakaan selkeästi ole mainintaa virastojen muusta henkilökunnasta kuin syyttäjistä eli syyttäjänsihteereistä ja muusta vastaavasta henkilökunnasta.

Valtioneuvoston asetuksesta

Ehdotuksen 10 § 3:n mukaan syyttäjäalueelle sijoitetun syyttäjälaitoksen muun virkamiehen kuin syyttäjän nimittää syyttäjäalue. Ehdotuksen 11 § 2:n mukaan syyttäjäalueelle sijoitetun syyttäjälaitoksen virkamiehen nimittämisestä enintään yhden vuoden määräajaksi virkasuhteeseen päättää syyttäjäalue. Tämän mukaisesti alueen muun virkamiehen kuin syyttäjän yli vuoden määräaikaisuuden päättäisi muu taho kuin nimittäjä. Tämä ei kai ole asetuksen tarkoitus. Sama koskee myös 13 §:n virkavapautta.

Johtava kihlakunnansyyttäjä Jarmo Toivola

Osoite
Vuorikatu 1
45100 Kouvola

Puhelin
029 562 4000

Sähköposti
salpausselka.sy@oikeus.fi